

[Aidt.]

burde have skabt Rammerne derfor i den Lov, vi her behandler.

Man burde have sammenkædet Byggeslaan og Byggetilskud med Udstykning. I Stedet for at tvinge Folk til mod deres Vilje at afgive Jord, endogsaa ved Familieoverdragelser, burde man have opmuntret til Udstykning ved at tilbyde billige og fordelagtige Byggeslaan eller Byggetilskud til Landbrug med forældede Bygninger mod Deling eller Afgivelse af Jord. Herved hjælpes ikke alene de indeklemte Brug, men de Brug, der skal afgive Jord, faar en haardt tiltrængt Haandsrækning til Rationalisering. Blev Bestemmelser om disse Forhold indføjet i Loven, kunde det lette Presset paa Kravet om Jord, i det mindste ved Familieoverdragelser. Vi er ikke Tilhængere af Tvangsforanstaltninger, saa længe ikke alle Muligheder for Løsning ad Frivillighedens Vej er forsøgt.

Bestemmelser om de af mig omtalte Forhold kunde passende indføjes i § 8 c, som et nyt Stykke 1, medens det nuværende til Gengæld burde ændres radikalt. Den Skala, her er opstillet, er overordentlig skrap, og den kan vi ikke gaa med til. Ejendomsretten er noget godt og fundamentalt i vort Samfund, noget, vi ikke kan undvære. Derfor maa det ikke være let at ekspropriere, for at sige Tingene ved det rette Navn, men jeg anerkender, at der maa være en Mulighed derfor i visse Tilfælde. For øvrigt vil selve Truselen om Ekspropriation virke fremmende for mange Handler.

I samme Paragraf, § 8 c, Stk. 5, forekommer det mig, at man er helt urimelig over for Forpagtere. Stk. 5 vil kunne faa de frygteligste økonomiske Virkninger for Forpagtere. Staten maa kunne vente med at faa den Jord, der her er Tale om, til normal Forpagningstids Ophør, eller ogsaa maa man yde Forpagteren Erstatning.

I § 8 d findes Reglerne for Ekspropriation, der med pæne Ord kaldes: „kan der kræves afstaaet et passende Areal af Ejendommens Jordtilliggende.“ Jeg mener ganske afgjort, at de lokale 3 Mands Udvalg, der i Parentes bemærket bør være underkastet samme Aldersgrænse som Jordlovsudvalget, bør have et afgørende Ord at sige her ogsaa, og det maa der indføjes Bestemmelser om. Naafremt Presset for at faa tilstrækkelig Jord til Raadighed er saa stærkt, at der ikke er anden Mulighed til Stede, kan det være nødvendigt at gaa langt

videre, end det radikale Forslag gør, og aabne Mulighed for, at Jordafstaaelse kan finde Sted, ogsaa inden Ejendommen kommer til Salg eller Overdragelse, f. Eks. hvor der er Tale om et indeklemt Brug, hvis Ejer driver sit Brug dygtigt, og der kan tages Jord fra et ikke alt for godt drevet større Brug, men ved saadanne alvorlige Indgreb bør 3 Mands Udvalgets Indstilling være enstemmig til Sikring af Ret og Rimelighed.

Med de af mig skitserede Ændringer vil jeg foretrække de Radikales Forslag til § 8 fremfor Regeringens. Efter Regeringens Forslag ligger det saadan, at bliver man ikke enig om Prisen, saa sker der ingenting, saa ændres intet. Efter de Radikales Forslag ligger det saadan, at bliver man ikke enig, saa kan der ske noget, saa kan Handelen ordnes. Og saadan maa det være, kun at Frivillighedens Vej maa benyttes saa langt som overhovedet muligt.

Vi vil følge den Udvikling, der maatte ske med Lovforslaget i Udvalget, og vil saa tage Stilling til de Ændringer, der maatte komme.

De øvrige Lovforslag der er til Behandling, skal jeg paa nærværende Tidspunkt ikke sige noget nærmere om. Det er en Videreførelse af, hvad der er Sædvane, og en à jour-Føring med Hensyn til Prisniveauet. Det forekommer mig, at de Beløb, der er Tale om til de enkelte Bygninger, ligger i Underkanten af, hvad det i Dag er muligt at bygge for. I øvrigt kan vi fra min Gruppes Side give Tilslutning til disse Lovforslag.

Fjerde Næstformand (A. M. Hansen):

Jeg skal her afbryde Forhandlingen.

Folketingets næste Møde afholdes i Morgen, Tirsdag den 29. April, Kl. 10 med følgende Dagsorden:

- 1) *Første Behandling af:*
Forslag til Lov om Forlængelse af Gældsbeholdningsloven.
- 2) *Første Behandling af:*
Forslag til Lov om Vaccination af indkaldte værnepligtige.
- 3) *Første Behandling af:*
Forslag til Lov om Ændringer i Lov om Retsplejen ved Hæren og Søværnet af 4. Oktober 1919.
- 4) *Fortsettelse af første Behandling af:*